

DIES IRAE: CASOS E DECLINAÇÕES

Dies irae, dies illa
solvat saeculum in favilla:
teste David cum Sibylla.

Quantus **tremor, oris** est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus!

Tuba mirum **spargens, -tis** sonum
per **sepulcrum, -i** regionum,
coget omnes ante thronum.

Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura,
iudicans, tis responsura.

Liber scriptus proferetur,
in quo totum continetur,
unde **mundus, -i** iudicetur.

Iudex ergo cum sedebit,
quidquid latet apparebit:
nil inultum remanebit.

Quid sum miser tunc dicturus?
Quem patronum rogaturus,
cum vix iustus sit securus?

Rex tremendae maiestatis,
qui salvandos salvas gratis,
salva **ego**, fons pietatis.

Recordare, Iesu pie,
quod sum causa tuae viae:
ne me perdas illa **dies, ei**.

Quaerens me, sedisti lassus:
redemisti **crux, -cis** passus:
tantus labor non sit cassus.

dies illa: *dies* enim femininum est nomen. / **saeculum:** pro *saeculo*.

cuncta: acc. neut. pl.; *cunctae res* interpretatur.

mors et natura stupebit: *stupebit* pro *stupebunt*. / **responsura:** *respondeo, -ere* dativum regit.

totum: nom. neut. sg.; *totae res* interpretatur.

iudex cum sedebit: hyperbaton est figura; legitur *cum sedebit iudex*.

quidquid latet: *omnia occulta* interpretatur.

qui: *tu qui salvas salvandos* legitur. / **gratis:** cum *solis gratiis*, id est *sine mercede*.

recordare: infinitivum pro imperativo. *recorda* interpretatur. / **causa:** abl. sg.; *propter viam tuam* interpretatur.

redemisti: ellipsis est figura; interpretatur *redemisti me*. / **passus:** deponens verbum; accusativum poscit.

Iuste iudex **ultio, -nis**,
donum fac remissionis
ante diem rationis.

Ingemisco, tamquam reus:
culpa, ae rubet vultus meus:
supplicanti parce, Deus.

Qui Mariam absolvisti,
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.

Preces **meus, -a, -um** non sunt dignae:
sed tu bonus fac benigne,
ne **perennis, -e** cremer igne.

Inter oves locum praesta,
et ab haedis me sequestra,
statuens in parte dextra.

Confutatum -a, um maledictis,
flammis acribus addictis:
voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis,
cor contritum quasi cinis:
gere curam mei finis.

Lacrimosa dies illa,
qua resurget ex favilla
iudicandus homo reus.

Hic, haec, hoc ergo parce, Deus:
pie Iesu Domine,
dona eis requiem. Amen.

diem rationis: *ratio* in pecuniario sensu.

qui: *tu qui.*

tu bonus: pro *bone* (vocativus). / **ne**
cremer: *cremo, -are*; passiva est vox, in
subiunctivo modo.

maledictis: absolutus ablativus.

supplex: *ego, supplex, oro* etc.

qua: *per quam* interpretatur; *quam* indicat
dies illa.